

der laatste dagen? Of verlangde hij den diepen, zuiveren nasmaak te proeven van hun roezige heugelijkheid?

Hij voelde zich plotseling dånkbaar voor deze hartstochtelijke verrijzenis van heel een generatie jonge mannen, uit een menschdom, schijnbaar zoo hopeloos verzonken in materialisme en eigenbelang. En het kwam hem voor als een wõnder: deze inname van de Eeuwige Stad door de veroverende kracht van jeugd en onbaatzuchtigheid.

Maar wat een geniale kerel, dacht hij ook en stak bewonderend de onderlip vooruit, — wat een geniale kerel, die Mussolini, om deze onweerstaanbaarheid van de Lente en de Schoonheid te hebben begrepen, en die honderdduizenden jonge zielen te hebben saamgesmeed tot een zoo prachtig-gedisciplineerde macht! Wat hij dan later zal blijken tot stand te brengen als regeerder, — nu al heeft hij zijn land den grootsten dienst bewezen, dien men zijn land bewijzen kan: het te geven een begeesterde jeugd, en die begeestering haar sterkste vreugde te laten vinden.... in tucht.

— De marchese Niccolini zal natuurlijk een bedenkelijk gezicht trekken en net als Don Pompeo spreken van een onverantwoordelijk experiment, van een gevaarlijk romantisch avontuur: een leger van nog onrijpe menschen, dat zijn wil oplegt aan de constitutioneele monarchie! Ging het niet in tegen alles wat evolutie en wettigheid heette; tegen alles wat wijze bezadigdheid was? Doch waar of wanneer in de wereldhistorie was ooit met bezadigdheid een groote bezieling gewekt? En wanneer was ooit, langs de wettig-gebaande wegen, de ongebaande weg bereikt naar een nieuwe orde?

— Nee, zooals de waarheid bij voorkeur gehoord wordt van kinderen en dwazen, zoo zal, eer dan het wikken en wegen der verstandige lieden, de verdwaasde geestdrift een nieuwe waarheid openbaar maken.

Onvergetelijk, dacht Renato, de goddelijke vreugde van die zingende jongens! Luca della Robbia heeft ze niet vromer gebeeldhouwd....

En plotseling zag hij zijn eigen jeugd terug, — hij zag in al de pure oogen van wie eenmaal zijn makkers waren geweest, de heerlijke, bevrijdende blijdschap van het leven voor allen. En hij zag de nederdaling van den Monte Labbro: onder de waaiende roode vanen, als vuren in de Augustuszon, de zingende apostelen en discipelen van David Lazzaretti in hun vuurroode mantels, zij zelf zoo zuiver als een vuur, blakend van blind geloof! Zij wisten, dat misschien de dood hen wachtte, maar dat deerde hen niet! Waren zij niet de kruisdragende legerscharen van den Heiligen Geest?

Spini had het laatst nog gezegd: ook dat was een opmarsch geweest naar de Eeuwige Stad, een kruistocht om er te stichten het nieuwe koninkrijk Gods....